

„CRED ÎN TINE“ de Vadim Korostîliov

Data premierei : 7 noiembrie 1961. Regia : George Carabin. Decoruri : Toni Gheorghiu. Costume : Sergiu Singer. Distribuția : Lucia Mara (Irina) ; Mircea Albulescu (Vladimir) ; Adrian Georgescu (Sergei).

Vadim Korostîliov ne invită să călătorim cu eroii săi în lumea colorată a unei feerii. Pentru că eroina piesei e o „cenușăreasă“ care se poate transforma în „prințesă“, iar unul din eroi e un „vrăjitor“. Evident, cenușăreasa are ca meserie de „bază“ arhitectura, iar vrăjitorul, strălucitor jongleur al imaginii lirice, e ...contabil, un contabil care știe să „producă“, de pildă, muzică feerică dintr-un microradio. Autorul are strânse legături cu împărăția

alături de o tinărară soție, ale cărei calități, farmec și talent încetează de a-l mai identifica. Fapt cotidian de viață. O căsnicie aplatizată, cenușie, monotonă. „Fata visurilor“ a devenit o anostă și plicticoasă soție — o cenușăreasă care alege boabe de mazăre în vederea unei supe fade și nesărate. Soțul se socoate evident o personalitate proeminentă, un geniu arhitectural, încă neînțeles, dar care își întâl-

lui Perrault, a fraților Grimm și a lui Creangă : e un apreciat autor de piese pentru teatrele de păpuși (*Doctorul Aumădoare*), și dezinvoltura cu care brodează dantele de fantezie poate avea rădăcini artistice în activitatea închinată copiilor. Dar *Cred în tine* e în primul rînd o comedie de idei. Ea dezvoltă într-o formă veselă, ilariantă, adevăruri specifice timpului nostru, pe care le înfățișează prin perspectiva noului din viață.

Un tinăr soț devine imediat după căsătorie un ins plictisit, morocănos,

nește zina din povești. Convenția ne va permite să ne închipuim, cum soțul se va îndrăgosti de propria sa soție, transformată de „amicul vrăjitor“ cu ajutorul unei simple rochii de bal. Soția neglijată se transformă în faldurile unei rochii de bal într-o imagine feerică, într-o încarnare ideală a unor aspirații și elanuri lirice, creatoare.

Korostîliov folosește într-adevăr tehnica feeriei, tehnica unei convenții pe care spectatorul e învățat să o accepte de la bun început, dar de fapt elementele vechiului teatru, unele procedee

Sus : Lucia Mara (Irina) și Adrian Georgescu (Serghei)

Stînga : Adrian Georgescu (Serghei), Lucia Mara (Irina) și Mircea Albulescu (Vladimir)

Jos : Mircea Albulescu (Vladimir) și Lucia Mara (Irina)

ale acestuia sînt folosite tocmai împotriva conținutului teatrului bulevardier. Piesa e în acest fel și o polemică la adresa „triumghiului”, „amantului de carton”. Faptele dramatice nu se mai rezolvă ca la „bouffes”; eroii se află în situații în care au fost cîndva și alții, rezolvările sînt însă ale timpului nostru.

Marx spunea că omul, spre deosebire de animal, nu se rezumă la faptul biologic, ci este pătruns și de legile estetice. Aceasta e ideea majoră a piesei, e dorința majoră a omului socialist care construiește în coordonatele frumosului nu platonician, ci ale frumosului pămîntean și real. Soția „ce-nușereasă” devine prinșă de basm atunci cînd soțul o ascultă vorbind despre muncă și creație, o socoate un artist; armonia creației se răsfîrînge și în optica prin care eroina e privită și deci înfrumusețată. Înfrumusețată? Nu! Văzută așa cum este de un soț miop la adevărurile imediate, căruia culorile astrale îi par mai poetice decît cele de aproape. Convenția e gluma pe care o propune Korostîliov spectatorilor și pe care aceștia o primesc cu încîntare, proiectînd situațiile serioase din piesă pe fundalul unui ris suculent.

Nici o clipă piesa nu zăbovește asupra unor efecte facile, gratuite, ci ideea majoră — setea de frumos a omului eliberat de exploatare și prejudecăți, pentru care munca e o bucurie — predomină în textul dramatic.

Piesa „reabilitează” și pe clasicul „prieten”. Cel de-al treilea e „reprezentantul” poeziei, al armoniei estetice, invită spre vis ca spre un lucru firesc, apropiat omului. E poate un simbol, acest personaj, e poate însăși poezia cotidiană pe care trebuie să știm s-o descoperim. De altfel, eroul nostru are și o meserie socotită îndeobște banală: e contabil, poate tocmai pentru a sublinia că poezia e un fapt cotidian, e climatul nostru obișnuit, e însăși lumea înconjurătoare.

Desfășurînd unele elemente ale vechii tehnici teatrale, care capătă de fapt o altă consistență prin substratul lor tematic, comedia lui Korostîliov are un profund caracter educativ. Elementele dezbaterii de pe scenă sînt aceleași ca în *Prima întîlnire*. Și acolo, Tatiana Sîtina ridică probleme legate de armonia unei tinere căsnicii, de respectul reciproc, de prețuirea ce se cere acordată tovarășei noastre de viață. Conflictul se petrece acolo în coordonate dramatice, aici în cele ale unei

comedii și încă ale unei farse. Tendința lor e aceeași, forța educativă de asemenea.

Korostiliiov a făcut într-un anume fel și o demonstrație estetică, arătând prin viu exemplu că realismul socialist, metoda noastră de creație dă cale liberă artistului spre cele mai variate forme de rezolvare scenică în care și convenția poate fi un argument major.

Tonică, tot timpul optimistă, pe alocuri satirică, alteori duioasă, comedia lui Korostiliiov abuzează, uneori totuși, excesiv de planul fantastic, de convenționalul care „întins” prea mult își pierde „elasticitatea” comică.

La prima vedere s-ar putea crede că rezolvarea spectacolului nu întâmpină probleme. Dar oare nu e nevoie de un adevărat tur de forță, de virtuozitate pentru a crea o unitate artistică avînd în scenă aproape tot timpul numai două personaje?

Textul ar fi sugerat, poate, concursul a trei virtuoși ai comediei, ai replicii comico-lirice. Un tânăr regizor, George Carabin, a distribuit însă cu mult curaj doi tineri actori ce s-au dedicat cu entuziasm spectacolului, căutînd nu situația hazlie, ci ideea sa dominantă. Ritmul piesei e viu, alert (către final o accelerare s-ar impune totuși), poantele se succed neîncetat, sprijinînd dialogul, organic, fără „cîrlige” de prost gust, fără șarje și exces de zel comic.

George Carabin a vădit calități remarcabile de regizor, utilizînd tocmai actori nefolosiți în roluri de comedie, răsturnînd în acest fel și el ca și autorul piesei, convenția ce socotea pe unii actori ca dedicați, invariabil; aceleiași gen fix de roluri.

Tripticul său actoricesc s-a vădit inspirat, sensibil și mai ales omogen din punct de vedere artistic. Prin personajele respective, actorii s-au situat tot timpul pe același plan cu publicul, căutînd să fie oameni care dezbăt idei

și își invită la reflexie, cu ajutorul comediei. Întrucîtva mai slab se prezintă diferențiate cele două planuri — acțiunea din casa tinerilor soți și întîlnirile lor „ideale”; substanța ironică a piesei e mai sărac susținută decît cea comică, deși decorurile regretatului Toni Gheorghiu (pline de sugestie poetică), simplifică cu gust și suris liric acțiunea (am aplaudat într-adevăr un decor care rîde), sînt un cadru prielnic pentru o asemenea metaforă scenică modernă — cu excepția proiecțiilor florale, pe care le găsim nepotrivite.

Mircea Albuiescu a susținut cu temperament și energie, rolul soțului în căutarea unei „muze” ideale. Actorul a izbutit să dea viață celor mai multe scene, a avut farmec, dar nu a stăpînit mereu autoironia față de personaj, pentru a nu mai pomeni din nou despre defectuoasa sa dicție care a nîmicit multe glume și poante. Realizate numai parțial au fost și scenele cu „muza”, în care eroul nu a apărut suficient de poetic.

Lucia Mara, simplă, sinceră (uneori prea duioasă în ipostaza de soție) a jucat cu multă finețe, cu o mimică excelentă și cu un real simț al umorului. Ea nu a avut însă suficientă autoritate „feerică”, în ipostaza de prințesă, dezavantajată și de o banală și neinspirată rochie de bal.

Adrian Georgescu (o plăcută surpriză în spectacol, acest actor prea puțin distribuit) a fost un „amic” discret, punctînd cu inteligență și finețe replicile. Ceva mai multă volubilitate credem că ar îmbogăți personajul, l-ar face și mai convingător.

Revăzînd *Cred în tine* după cîteva reprezentații de la premieră, am simțit o și mai mare apropiere a actorilor de rol, o mai intensă încadrare în ritm.

E un spectacol care merită să fie aplaudat din toată inima.

Al. Popovici